

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quęst. 1. Cur vnctionem tam sumptuosa[m] Christus admiserit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

nam Luc. 7. & Ioan. 12. mulier illa se vinxit pedes. Denique, *μὴ* ex non potantur, id est, nec vocantur potabilia, ut medicamenta, quae agris nauticantibus ingeruntur.

VERSUS 8. &c.

Videntes autem discipuli, indignati sunt dicentes: ut quid perditio hac?

QUESTIO I.

Cui unctionem tam sumptuosam Christus admisit?

§. 1. **M**ultos facti sui habuit calumniatores de uota Deo mulier, unicam, sed quae omnium ora clauderet, causae optima patronam, sapientiam Dei. Nec desunt qui delicias illas vix exescent. Socrates apud Xenophontem, vnguenta planè repudiat, *μὴ* ex *μὴ* esse: Solon etiam, & Spartiata legibus vetuerunt. Contra illa multa Tertullianus, & imprimis Clemens Alexandrinus lib. 2. Paedagog. cap. 8. *Στραφέντων ἡ μὲν καὶ μύρον καὶ χρυσὸν ἐκ ἀναγκῆς. ἐξ οὐκ αὐτῶν ὁ εὐδαιμονίας καὶ εὐτυχίας καὶ ὑγιαντικῆς τῆς νοσήσεως. οἱ δὲ οὐκ ἀλλὰ εὐαίσθητον μύρον καὶ χρυσὸν τὸ δαίμων τὸ ἄγιον κομιτῶσαι, ἢ γυνή τὰς πόδας ἡλεψεν, & κρυέον καὶ ἦσαν αὐτὸν. Coronarὶ & vnguentorum usus minime nobis est necessarius, in linat a voluptates, & pigriniam, propinquā maximē notē. Sicut mulierem in cō. a accepissit alabastrum vnguenti, vnxisset Domini pedes, &c.*

Vnguentum delicia.

Deinde postquam vnguenta enarrasset, Aristippi, Simonidae, & aliorum mores prae rationem luxuriantium, addit: *καὶ ἡ πόσις ἐν δαίμονι παρὰ αὐτοῖς. Nardus in precio ab illis habetur. Delortatur autem quod foeminarum, Christianarum bonus odor sit virtus, vnguenta vero effemineant. καλὸν δὲ τὸ ἐλκεῖν μύρον ὅν, οὐκ αὐτοῦ τὰ ἡδονὰς καὶ ἐκ τῆς ἡδονῆς δύνασθαι: καλὴν δὲ. Non existimandum, cum vnguentum sit oleum leniens ab eo generosos mores effeminari? Maxime? cur igitur Christus tantas delicias admittit, praesertim cum pedes vnguntur, quod Othonis inuentum esse & Neroni principi fuggeum ait Plin. Clemens etiam modis coronarum odoramenta reprehendit. Plinius iuvari nos pedum negat unctione, quod ad odoratum non perueniant, aut sane exigua portio, Clemens coronarum odores supra sensum odorandi positos esse inutiles contendit.*

Pedes qui vixerint.

Vsus rei spectatus.

Initio quidem non res ipsa, sed usus rei laudandus aut culpandus est. Odores, ut ceterorum quoque, oblectamenta sensuum, & recte, & prae usurpari possunt: Finis & intentio in te mediā virtutem, aut vitium ponunt. Male & nequiter canit ille:

*Pinguescat nuncio madidus mihi canis amomo
Lassiturg, rosis tempora subilibus.*

Voluptati precia impendebant, quod pecudum est, illis dictum a Clemente: *ἡ δὲ οὐκ ἔστιν ἡ μὴ προσεῖσι τὸ χρυσίδες, ἡ δὲ οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτῇ καὶ ἀλαβολή, καὶ φάρμακον ἐπεδισμῶν. Voluptas, cui nuncia non est vitia, motum est, meretriciorum opprobrium, & medicamentum irritationum libidinorum.*

Vnguenta vici causa.

At vero si ad sanitatem, corporis vigorem, alacritatem vinctio adhibetur, medicamentum est, non lasciuia instrumentum. Alcaeus in caput, & pectus, valetudinis causa de fluere vnguenta voluit. POMPONIUS in Pandect. & ipse Vlpianus responderunt. Vnguenta a quibus valetudinis causa videtur, mundo non continentur. Non enim ornatu causa, sed necessitatis possidentur. itaque distinguit Clemens inter *μυροῦσι*, & *χρυσίδας*. Hoc est vngui ad utilitatem ad robur. Illud delibutum esse vnguento ad solas illecebras. Christi

usus vinctus est, non voluptatis, sed utilitatis, & praecipue mysterij causa. Post iter, ieiunia, chameumias, orandi, vigilandi, docendi labores corpus vnguento recreare, & Dominum honorare Maria voluit, *ἐπεὶ ἡγήτο. τὸ καλῶς εἶναι παρὰ αὐτῇ, το μύρον καὶ χρυσὸν τὸν χρυσόν. Quid praestantissimum apud se esse existimabat, eo dominum coluit, cultum sui corporis negligens, & reliquum capillis abstergens, lacrymas poenitens Domino libans. ita loco citato Clemens.*

§. 2. Verum aliud Iudas habet, & aliud praetendit argumentum. Praestat vendi & dari pauperibus, in hanc sententiam trahit Apostolos, qui crebro pauperum alendorum curam commendari audierant, nunquam nisi in peccatrice tale exemplum, prodigalitatis, ut ipsi interpretabantur, in Domino viderant.

Itaque indignati sunt. Syrus *ὡς ἡ* Vetebesch lehufin, & indignatio illis, Nonne grauis, quā factum abominarentur. Vt quid a Iuda, perditio hac? Nam perditum Iudas putat, quod Domino impenditur, quia lucro eius decedit. Sic enim malevolentia accenti *καὶ οὐκ ἔστιν ἡ μὴ* mulieri cum in crepant, stolidam esse asserunt. Syrus *καὶ ἡ* *καὶ* fatigantes eam. Nec causam suam illa agit, non imprudentiam, non amorem, non aliud excusat. Apostolorum iram iniquam fuisse docet Christus, cum ait, bonum opus fecisse. Eleganter Ambrosius in Luc. lib. 6. Verum est quidem quod propter pauperes passus est: sed tamen ipse corripuit Iudam dicentem de illo vnguento. quod effuderat Maria super pedes Christi. Potuit hoc venundari trecentis denariis, & dari pauperibus. Idem & ceteri Apostoli senserant, sed alio affectu. Ille per auaritiam, isti per misericordiam. Iudas enim furio propter discipuli pauperum alimonia consulebant. Ex quo apparet, non credidisse Iudam cogitationum & dardorum occultorum fuisse Dominum cognitorem.

Opus omnino bonum, in quo non liquores aromaticos, sed animū ministrantis approbavit, ut idem docet Ambrosius lib. 6. cap. 7. in Lucam. Non ergo vnguentum Dominus, sed charitas atem dilexit, fidem suscepit, humilitatem probavit. Et tu si desideras gratiam, charitatem augere in corpus Iesu fidem resurrectionis, odorem ecclesiae, communis charitatis vnguentum, & ita progrediens pauperibus dabis. Plus tibi pecunia illa proderit, si non tanquam affluenter tribuas, sed tanquam praesenturam Christi nomine largiaris: si ita eam conferas pauperi, ut de se in Christo, & Christo enim confertur, quod pauperi tribuitur. Vt enim ad liberalitatem non excitet, in omnium illius se mendicare profiteatur.

QUESTIO II.

Quo precio vendi potuit?

§. 1. **P**OMIS, multo. Apud Ioan. 12. 3. Iudas mentem habens *ἐν αὐτῷ*, in furis suis, subito sum: Per mam confecit. Quare non venis trecentis denariis, & de vnguento egenis, de denariis dixi Matth. 26. itaque nihil opus est hoc loco addere. Apparet quid auaritia valeat, & obstinatio, atque adeo cecitas. Si dominum consilium facti esse putauit, in eum spicula linguae maledica dirigit, quia non impediuit, si ignorasse existimauit, infidelis fuit: hoc postremum verum fuisse, facta quae consecuta sunt, ostenderunt. ita enim cum Christo egit, quasi eum machinationis & prodicionis ignarum putaret. Aliorum Apostolorum diuersa mens erat, mulierem imprudenti zelo deliquisse arbitrabantur, dominum id voluisse permittere, nec tamen reprehendere mirabantur, itaque serio pauperum causas agunt.

VER.